

ԿԵՆԱՑ ԶՈՒՐԸ

Անաւասիկ բոլորեցինք Քառասներորդաց Մեծ Պահոց Շրջանը, եւ կը գտնուիմք վերջին շաբթուան մէջ, որ կը կոչուի «Գալստեան Կիրակի»: Գալստեան Կիրակին իր մէջ կը խորհրդանշէ.

Ա. Քրիստոսի Առաջին Գալուստը, այսինքն՝ մարդեղութիւնը Աբ. Կոյս Մարիամէն:

Բ. Քրիստոսի Ներկորող Գալուստը, աշխարհի վախճանը եւ վերջին դատաստանը: Քառասներորդաց այս պատրաստութեան շրջանը, հիմնուած է Իսրայէլի Որդիներուն Նգիպտոսէն ելլելուն դէպի Աւստեաց երկիր ցամաքորդութեան քառասուն տարիներու թիւին վրայ, ինչպէս նաեւ կը յիշատակէ Քրիստոսի քառասուն օրերու ծովապատիւնը անապատին մէջ:

Այս քառասուն տարիները, Իսրայէլի ժողովուրդին համար եղան հոգեւոր պատրաստութեան, Տասնաբանայ օրէնքին տուուչութեան, փորձութեան եւ պայքարի շրջան մը: Ամէն վայր որ իջեան կ'ընէին, նոր դէպքերու եւ փորձութիւններու կը հանդիպէին եւ անկէ դասեր կը քաղէին: Պէտք է ըսել որ այս պատրաստութեան շրջանը, որքան կարեւոր դեր կատարած է Իսրայէլի որդիներուն վրայ, նայմէն ալ՝ Քրիստոնէութեան վրայ: Քանզի Քրիստոսի վարդապետութիւնը եւ ուսուցմամբը հիմնուած են Իսրայէլի պատմութեան վրայ եւ անոր կորիզը կը կազմեն:

Իսրայէլի որդիները Նգիպտոսէն ելլելն երկու ամիս ետք, Մին անապատը եկան, որ յետոյ Կադէսի մէջ իջեան ըրին: Այն տեղ, ժողովուրդին համար խմելու ջուր չկար. ուստի ժողովուրդը տրտունջէ ըրաւ Մովսէսի Ահարոնի դէմ ըսելով.---

«Ինչո՞ւ մեզ այս անջուր անապատը բերիք որ մենք եւ մեր անասունները հոս մեռնինք: Խմելու ջուր իսկ չկայ»:

Մովսէս եւ Ահարոն ժողովքի Խորանին դուռը գացին, եւ իրենց երեսին վրայ ինկան: Եւ Տիրոջ փառքը անոնց երեւցաւ:

«Եւ Տէրը ըսաւ Մովսէսին.-- Գաւազանը առ, ու ժողովուրդը ժողվէ եւ անոնց այգիներուն առջեւ ժայռին գարնելով՝ ջուր պիտի հանես անոնց: Մովսէս Տիրոջ ըսածին պէս՝ ժողովեց Իսրայէլի որդիները եւ առաւ գաւազանը եւ ըսաւ.

«Լսեցէ՛ք հիմա, ով ապստամբներ, ձեզի այս ժայռէ՞ն ջուր հանենք» (ԹՌ. Ի 2-10): Սակայն Մերիպայի ջուրը փորձութեան եւ սայթաքման նշան մը եղաւ Մովսէսի եւ Ահարոնի, որուն պատճառաւ արգիլուցաւ իրենց Աւստեաց երկիրը մտնել:

Միայն Մովսէսի շնորհուցեալ հեռուէն, Նաբաւ լեռնէն Աւստեաց երկիրը դիտել: Այս էր Տիրոջ դատաւնիւթը.-- Մովսէս եւ Ահարոն, դուք ինծի չհաւատացիք Իսրայէլի Որդիներուն այգիներուն առջեւ զիս փառաւորելու, անոր համար այս ժողովուրդը դուք պիտի չտանիք այն երկիրը, զոր անոնց տուի: Ինչպէս նաեւ այն սերունդը, որ ծնած էր Նգիպտոսի մէջ, որոնք պիտի մեռնին անապատին մէջ, քայց միայն այն սերունդը որ ծնած էր տափաստանին մէջ: Մանաւանդ այս սերունդին համար կ'ըսէին.-- «Այս պզտիկ տղաքը աւար պիտի ըլլան թշնամիին, անոնք պիտի մտնեն այն երկիրը եւ ժառանգեն» (Բ. Օրնց. Ա 39):

Այս պատճառ եղաւ որ Իսրայէլի Որդիները իրենց ճամբայէն ետ դառնան

դէպի անապատը, եւ քառասուն տարիներ քափառնիմ մինչեւ այն անհատատարիմ եւ ապստամբ սերունդդիմ մահանալը:

Մերիպայի Ջուրին արարողութիւնը Երուզէմի մէջ

Մովսէսի ձեռնով, ժայռն քիած հրաշալի ջուրին յիշատակը, հրեաները կը կատարէին Տաղաւարաց տօնին վերջին օրը, որ մեծ տօն կը կոչուէր (Յով. է 37): Նախ հրեաները կ'ազօթէին առ Աստուած որ առատ անձրեւ պարգեւէ իրենց երկրին: Ապա Տաճարէն կ'իջնէին դէպի Սելովանի աղբիւրը, ձեռքերնին արմաւենիի տերեւներով եւ պտուղներով, ուր քահանան աղբիւրէն ջուր կը բաշխէր ժողովուրդի ջրամանին մէջ: Հրեաները եւ Տաճարը կ'ելլէին այդ ջուրը գինեօճ ընելով՝ կը քափէին խորանին առջեւ: Մինչ Աւտացիները կը սաղմոսներգէին: Ուրիշ քահանայ մըն ալ Մովսէսի ձեռք խորհրդանշաբար ընելով՝ ժայռին կը գարնէր եւ կ'ըսէր. —

«Եւ ուրախութեամբ ջուր պիտի քաշէք Փրկութեան աղբիւրներէն» (Եւ. ժԲ 3):

Եւ նոյն ատեն այս ծեսին մեծակամ ըշանակութիւն կու տային:

Ճիշդ այս արարողութեան ընթացքին, Յիսուս իբրեւ դարերով սպասուած Մեսիան կ'արդարակէր եւ կ'ըսէր. — «Եթէ մէկը ծարաւ է, թող ինծի գայ եւ խմէ: Ան որ ինծի կը հաւատայ, ինչպէս գիրքը կ'ըսէ. Անոր փորէն կենդանի ջուրի գետեր պիտի բխին: Ջայս կ'ըսէր Սբ. Հոգիին համար, գոր իրեն հաւատացողները պիտի առնէին» (Յով. է 37-39):

Քրիստոսի աղաղակին արձագանքը կը լսուի արդարութեան ծարաւ հոգիներու մէջ: Մանաւանդ անոնք որոնք այլեւս զգուած եւ գանած էին հաճոյքի եւ ունայնութեան դառն եւ լեզի ջուրերէն: Արդեօք այս ունկնդիր ժողովուրդին մէջ,

որքա՞ն մարդիկ կան որ իրենց ծարաւը յագեցնելու համար Յիսուսի պիտի դիմեն: Արդարեւ, ոչ մէկ մարգարէ, նոյնիսկ Մովսէս, ասոր նման չէր կրցած խօսիլ (Յով. է 46): Այն որ կը խմէ կենաց Ջուրէն, Քրիստոսի աշխարհին կը բացուի, եւ ջրակամանար միայն իր ծարաւութիւնը յագեցնելով՝ համգատանալ, այլ կը խորհի ուրիշներուն ծարաւութիւնն ալ յագեցնելու: Ինքը աղբիւրը չ'ըլլար, այլ այս աղբիւրին ջրանցքը: Ասոր համար Յիսուս կ'անւեցնէ. «Անոր փորէն ջուրի գետեր պիտի բխին»: Ջուրը կը խորհրդանշէ Սբ. Հոգին, որ Քրիստոսի հրաշափառ Յարութենէն ետքը, Հոգեգալստեան տօնին, պիտի տրուէր հաւատացեալներուն: Այսպէս, քառասներորդաց հոգեւոր պատրաստութենէն ետք, պիտի դիմաւորենք Քրիստոսի Սբ. Յարութեան տօնը: Որպէս զի անոր վկաները դառնանք բոլորս: Որովհետեւ այսօր, անկի քան երբեք մարդկութիւնը պէտք ունի կենաց Ջուրին: Որովհետեւ կ'ապրինք դարու մը մէջ ուր նիւթապաշտութիւնը գերիշխան դարձած է ամէն կողմ: Թմրեցուցիչ (drugue) մոլութիւնը երիտասարդներու մէջ սուկալի անբաներ կը գործէ: Դրեթէ ամէն օր կը լսենք, կը կարդանք թերթերու մէջ, ինչ սարսափելի ռեիներ, եւ ի՞նչ գոռութիւններ կը կատարուին դրամի համար: «Վասնզի ամէն շարութեանց արմատը արծաթ-սիրութիւնն է» (Ա. Տիմ. Զ 10): Իսկ բարոյական անկումը գուշը առած կ'երթայ: Մինչեւ ո՞ւր սակայն: Որովհետեւ մարդկութիւնը մոլեգանծ վիճակի մէջ՝ կը գլորի մեղքի անդունդը: Պիտի հարցուի թէ՛ արդեօք պէտք եղած ահագանցք կը հնչուի՞: Չեմ կարծեր: Այսպէս, մեղքի ժամանակաւոր հաճոյքի համար, երիտասարդներ անողոք եւ անբուժելի ախտեր կը վարակուին: Աստեցմէ է օրինակ՝ սիտայի ախտը, որուն պատճառաւ բազմաթիւ երիտասարդներ կը մեռնին:

Ճիշդ է որ յաճախ կը խօսուի ասոր մասին, բայց միայն ախտին առաջը առնելու համար: Սակայն ինչո՞ւ չեն խօսիր ախտին պատճառ տուող արարքներու եւ կենսակցութիւններու մասին, որ երիտասարդներ հեռու մնան այդպիսի սանձաբձակ եւ զգուշի ընթացքէն: Այո՛, գիտնականները ամէն կողմէ ալ լռելիք կը փառելին երիտասարդներ.- Մենք՝ գիտնականներս կը փնտռենք ախտին դարմանը որպէս զի դուք անվախ շարունակէ՛ք ձեր ցոփ, նողկալի եւ խառնակ սեռային ամէն տեսակի յարաբերութիւնները:

Ճիշդ հակապատկերն է Քրիստոսի վարդապետութեան եւ ուսուցումներուն: Յիսուս սկիզբէն մեղքի առիթ տուող բոլոր ազդակները արմատախիլ ըրաւ, որպէս զի մարդուն կեանքը փրկել (Մտք. Ե 29): Ասոր համար ով որ Յիսուսի վարդապետութեամբ եւ ուսուցումներով կը սնանի՝ անիկա կրնայ պահել իր բարոյական եւ հոգեկան եռանդը եւ մարմնական առողջութիւնը:

Երբոր կը խորհրդածենք ծարաւութեան եւ ջուրի մասին, կը յիշենք, արդարեւ, Յիսուսին վերջին խօսքը. «ծարաւ եմ» (Յովհ. ԺԹ 28): Մտտ պարզ է եւ հասկնալի: Յիսուս խաչին վրայ, արիւնաքամ եղած՝ կը ծարաւի: Իսկ զինուորները ջուրի փոխարէն՝ սպունգով ֆացախ տուին իրեն, որպէսզի ծարաւութիւնը աւելի սաստկանայ: Նոյնպէս ալ բոլոր մարդոց ծարաւութիւնը կը վերջանայ այսպէս ֆացախի դառնութեամբ: Ահա թէ ինչու, Յիսուս համայն մարդկութեան ծարաւութիւնը իր անձին վրայ առնելով՝ կը խաչուի, որպէս զի իր արիւնը կենսական ջուրի վերածելով՝ յագեցնէ զանոնք յաւիտեան (Յովհ. ԺԹ 34):

ՎԱԶԷ Ծ. ՎՐԻ. ԻԳՆԱՏԻՈՍԵԱՆ